

NITO

Årsrapport

2017

Norges største organisasjon for ingeniører og teknologer
med bachelor, master og høyrere grad

Årsrapport 2017

Ved inngangen til 2017 var 2 460 NITO-medlemmer arbeidsledig eller permittert. Det var et rekordhøyt antall, men som ble redusert til knapt 2 200 mot slutten av året.

NITO vokste med 3 147 medlemmer i perioden, fra 83 387 til 86 534. 3,2 prosent av dem var ordinære medlemmer.

Etter at de fleste medlemmene opplevde reallønnsnedgang i 2016, var det i 2017 bare en liten del av medlemmene i privat sektor som fikk redusert kjøpekraft. De fleste fikk en reallønnsvekst fra ett til to prosentpoeng.

Hovedstyret

NITOs lokaler i Lakkegata ble solgt, og etter 33 år på Grønland i Oslo flyttet sekretariatet vestover i byen, til leide lokaler på Aker Brygge. Gevinsten fra salget av Lakkegata gikk inn i egenkapitalen, og hovedstyret hadde samtidig en gjennomgang av forvaltningen av NITOs midler.

Arbeidsmarkedssituasjonen, spesielt på Vestlandet, var en gjenganger i hovedstyrets arbeid også i 2017. Hovedstyret var særlig opptatt av situasjonen for de vel 1 000 medlemmene som hadde vært uten jobb i mer enn ett år.

De ledigmeldte medlemmene betaler ikke kontingent, men selv med bortfall av flere millioner i kontingentinntekter klarte hovedstyret å få et positivt resultat ved årets slutt, takket være en ekstra stram økonomistyring.

Temaer forøvrig som hovedstyret jobbet med i perioden: samfunns- og IKT-sikkerhet; kompetanse og livslang læring; mellomoppgjøret; muligheten for å ta etter- og videreutdanning uten å miste dagpenger; statsbudsjettet for 2018 og stortingsvalget – for å nevne noen av saksområdene.

Hovedstyret vedtok på høsten å satse ekstra på følgende områder i 2018 (i tillegg til de årlige målene, som ble vedtatt mot slutten av perioden):

Trygt arbeidsliv / nye tilknytningsformer; digitalisering (av medlemstjenester og i form av engasjement samfunnsutviklingen på området), og klima, energi og grønt arbeidsliv.

Hovedmålgruppene var unge medlemmer (primært medlemmer på opptrapping og avgangstudenter) og medlemmer innen IKT.

Medlemsutviklingen

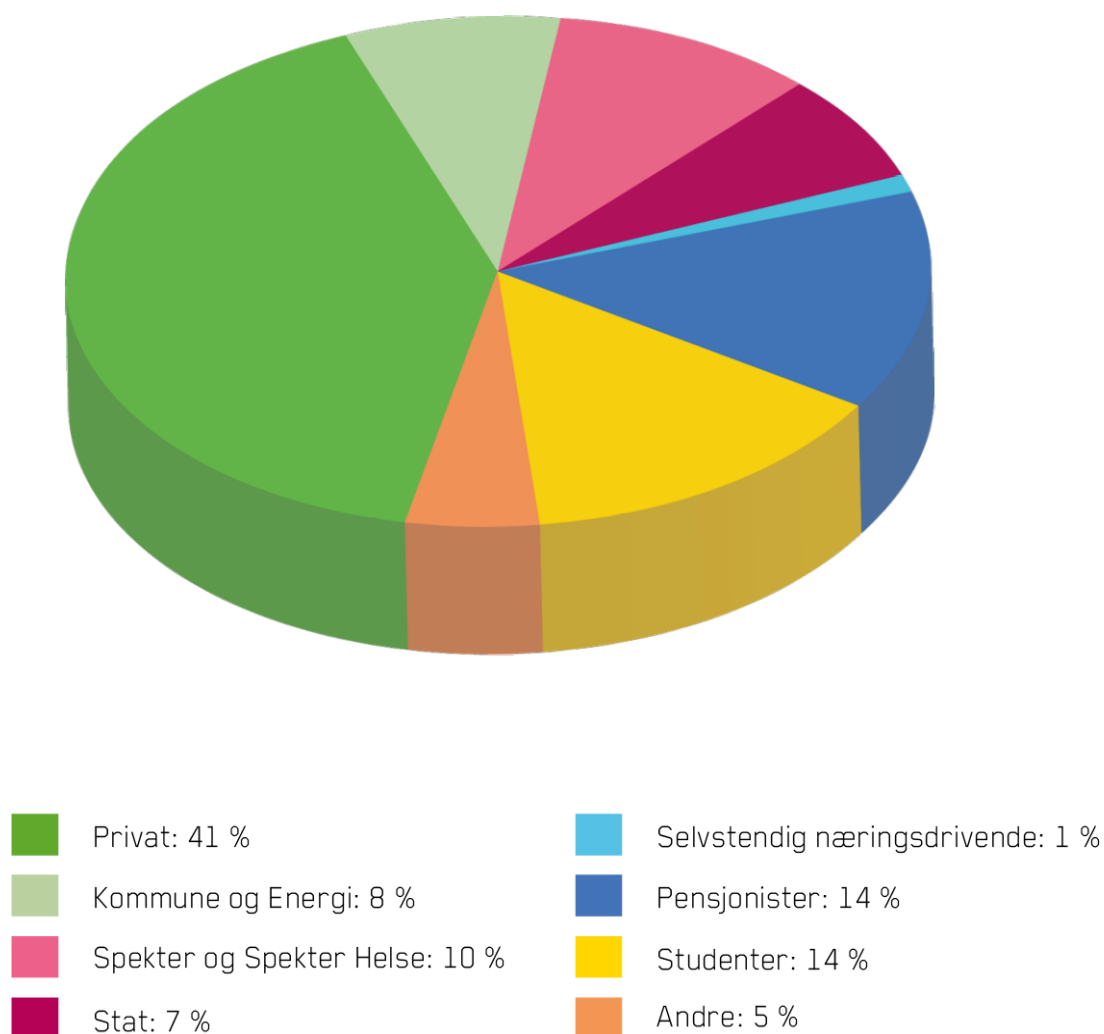
NITO vokste med nærmere fire prosent i 2017, fra 83 387 til 86 534 personer. 3,2 prosent av dem var ordinære medlemmer, antall studentmedlemmer økte med 4,6 prosent, og nærmere seks prosent gikk over fra ordinært medlemskap til å bli pensjonister.

I faktiske tall så det slik ut ved årsskiftet 2017/2018:

Ordinære medlemmer: 62 252, hvorav 2 168 var ledigmeldt eller permittert.

Studentmedlemmer: 12 039 og pensjonister: 12 243.

Per 1.1.18. fordelte medlemmene seg slik på de ulike avtaleområdene og ellers:

2016 var et prøveår for medlemsstrategien, som ble fulgt opp med en rekke nye tiltak i 2017.

Det ble blant annet opprettet en ny seksjon, «Innsikt og innovasjon», i NITOs fag- og markedsavdeling, som skal jobbe med medlemsdata, avdekke nye behov for tjenester og tilbud og sørge for at NITO er helt i front når det gjelder å kjenne medlemmene.

Arbeidet mot avgangsstudentene ble intensivert, blant annet gjennom bruk av såkalte «Lovecalls», dvs. at alle avgangsstudenter ble ringt opp på våren og fulgt opp på høsten hvis de ikke hadde svart på om de ønsket å fortsette medlemskapet.

Lovecall-teamet besto av ansatte i NITO, både fra Støperigata og fra noen avdelinger. Mer enn 2 000 studenter ble ringt opp, noen flere ganger, på våren og på høsten. Vel 90 prosent av dem som var ferdige med studiene og skulle ut i arbeidslivet ble med over i ordinært medlemskap. Det var en økning på 2,5 prosentpoeng fra året før.

«NITOs kompetansesenter» var en annen seksjon som så dagens lys i 2017. Den skal koordinere faglige aktiviteter i organisasjonen med mål om å gi enda bedre tilbud til medlemmene.

Det var noen flere innmeldinger i 2017 enn i 2016 (6 220 vs. 6 066) og noen færre utmeldinger (3 042 vs. 3 179).

Figuren under viser hvordan medlemsutviklingen var i 2017 og har vært helt siden 2010:

Arbeidsmarkedet i bedring

Mens 2016 var preget av stigende arbeidsledighet for NITOs medlemmer, spesielt innen olje- og leverandørindustrien på Sør- og Vestlandet, bedret arbeidsmarkedet seg gjennom 2017 og flere kom i jobb. Over 2 168 medlemmer var likevel permittert eller ledigmeldt ved årsskiftet 2017/2018, og 994 av dem hadde da vært uten jobb i mer enn ett år.

Behovsundersøkelsen fra januar 2018, som Ipsos MMI gjennomfører for NITO hvert år blant 700 arbeidsgivere i alle sektorer, bekrefter at arbeidsmarkedet for ingeniører og teknologer går i riktig retning. Over halvparten av de spurte sier at de trenger flere ingeniører de

nærmeste årene, og bare tre prosent svarer at har behov for færre. Hver tredje arbeidsgiver forteller at det er vanskelig å skaffe ingeniørarbeidskraft, og det er en noe større andel enn året før.

Positiv lønnsutvikling

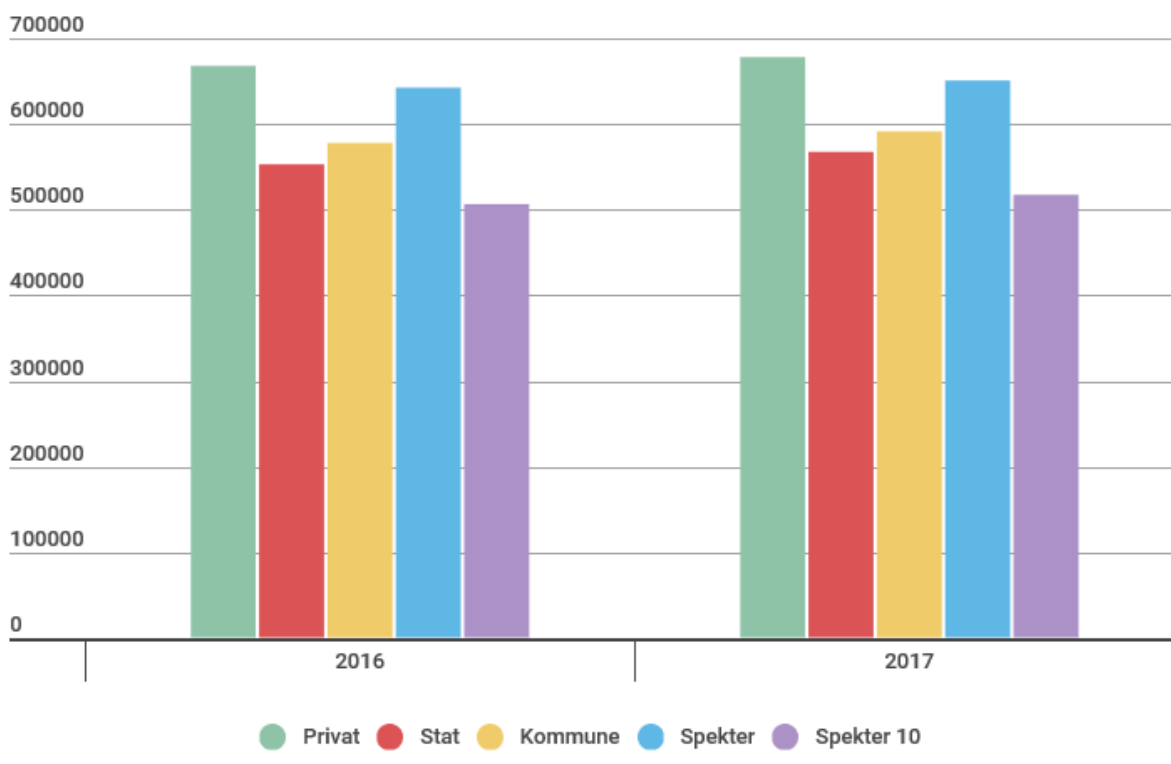
Etter at de fleste medlemmene opplevde en reallønnsnedgang i 2016, økte alle medlemmene, bortsett fra rundt 30 prosent i privat sektor, reallønnen i 2017. Konsumprisindeksen steg med 1,6 prosent, og identiske personer, som utgjør cirka 70 prosent av dem som svarte på lønnsstatistikken, hadde i gjennomsnitt en reallønnsvekst på rundt to prosentpoeng. Unntaket var de statsansatte. Se tabellen under.

Lønnsvekst 2017	Gjennomsnittlig lønnsøkning	Identiske personer
Privat	1,5 prosent	3,6 prosent
Stat	2,6 prosent	2,5 prosent
Kommune	3,0 prosent	3,6 prosent
Spekter Helse	2,7 prosent	3,7 Prosent
Spekter for øvrig	2,4 prosent	3,4 prosent
KS Energi	1,7 prosent	3,7 prosent

Tellingsdato for privat sektor er 1.10.17., for de øvrige områdene 31.12.16.

Statistikken viser at det lønte seg å være med i en bedriftsgruppe. Blant de identiske personene er over 70 prosent med i en gruppe, mens bare vel halvparten av de ikke-identiske er omfattet av en bedriftsgruppe.

Gjennomsnittslønn for ingeniører siste 2 år:

Tillitsvalgtopplæringen

Det første trinnet (Intro 1) i den nyutviklede tillitsvalgtopplæring ble lansert vinteren 2017. Dialog, interaktivitet og erfaringsbasert læring er stikkord i den pedagogiske tilnærmingen til de nye kursene. Tilbakemeldingene fra deltakerne på Intro 1 var veldig gode, og de neste trinnene lanseres i løpet årsskiftet 2018/2019.

Totalt deltok nærmere 3 000 tillitsvalgte på de ulike kursene, se tabell under.

Kurstype	Ant.deltakere
Etatsgr./konserngr	49
FKURS - flere avt.områder	1263
NITO Intro 1	509
NITO Intro 2	234
NITO Intro 3	140
Prosesskurs trinn 1	51
Prosesskurs trinn 2	38
Prosesskurs trinn 3	31

Totalsum	2931
-----------------	-------------

Styrking av det faglige tilbudet

I 2017 ble NITO Kompetansesenter etablert. Senteret er en del av NITOs sekretariat og skal koordinere og videreutvikle de faglige tilbudene til medlemmene. Totalt i organisasjonen var det 14.125 deltagere på kurs og arrangementer innen fag, personlig utvikling og ledelse i 2017. De fordelte seg slik:

NITO inntektsgivende kurs: 3450 deltagere, som var en økning på 22 prosent fra 2016.

NITO BFI: 876 deltagere

Fagnettverk, temamøter: 739 deltagere

Lokale avdelinger: 9060 deltagere, hvorav; faglig: 2845, personlig utvikling: 5741, ledelse: 474.

Etter at NITO hadde hatt et samarbeid med organisasjonen Lederne, ble den felles lederkonferansen Front erstattet av et mer målrettet program for nye ledere, kalt NITO Lederforum. Det skal være en arena for personlig lederutvikling, kompetanseheving og relasjonsbygging mellom teknologiledere og andre ressurspersoner innen faget ledelse.

Flere avdelinger har lokale lederforum, og den 8. ble etablert av de nordligste avdelingene vinteren 2017.

Et annet tiltak innen personlig utvikling var tilbudet om opplæring i LinkedIn, som har vært et veldig populært tiltak. Betydningen av å vise sine kvalifikasjoner for et stort nettverk ble av de flere tusen medlemmene som deltok på kursene som viktigere og viktigere.

Fagnettverkene vokser

Antall deltakere i fagnettverkene økte, fra rundt 5 500 ved årsskiftet 2016/2017 til cirka 10 000 (unntatt NITO Taksering) ved utgangen av 2017. Alle fagnettverkene vokste, med NITO Egen bedrift som den soleklare vekstvinneren. Se tabellen under.

	Potensiale	01.01.16	% økn. 15 - 16	14.09.16	01.01.17	% økn. 16 - 17	14.08.17	01.01.18	% økn. 17 - 18
NITO Egen Bedrift (Inkl. Takst)	3 000	1 208	11 %	1 178	1 223	1 %	1 231	1 729	29 %
NITO Lederforum	11 000	1 523	22 %	1 559	1 655	8 %	1 825	1 899	13 %
NITO Bygg og anlegg	14 000	1 157	26 %	1 177	1 271	9 %	1 404	1 483	14 %
NITO Skole		668	3 %	670	681	2 %	692	696	2 %
NITO IKT	12 000	1 173	33 %	1 222	1 371	14 %	1 545	1 638	16 %
NITO Geomatikk	600	475	14 %	482	518	8 %	551	571	9 %
NITO Petroleum	5 000	860	41 %	877	934	8 %	998	1 019	8 %
NITO Veg- og trafiksikkerhet	600	472	19 %	477	497	5 %	529	540	8 %
NITO Mat og Drikke	1 000	246	19 %	233	249	1 %	290	300	17 %
NITO Ortopedi	200			163	170		174	178	4 %
NITO Taksering								828	
Sum		7 782	22 %	8 038	8 569	9 %	9 239	10 881	21 %

Aktiviteten i de fleste av fagutvalgene, som leder fagnettverkene, har vært god. I tillegg til å utvikle nettverkene på sine områder, har blant andre NITO IKT og NITO Geomatikk vært aktive overfor politiske myndigheter mht. til henholdsvis IKT-sikkerhet og spørsmålet om privatisering av kommunale oppmålingstjenester.

17 nye spesialistgodkjenninger fra BFI

I 2017 begynte NITO Bioingeniørfaglig institutt virkelig å se resultatene av flere års arbeid med å få bioingeniører til å søke spesialistgodkjenning.

Hele 17 nye spesialister godkjente BFI i 2017, slik at det totale antallet spesialister kom opp i 42.

IKT-sikkerhet, landmåling og andre gjennomslag

Utsetting av pasientdata fra Helse Sør-Øst og forslaget om privatisering av de kommunale landmålingstjenestene var to saker NITO hadde jobbet lenge med og som organisasjonen fikk gjennomslag for. Det vil si at NITO vant frem med sitt syn om at utsetting av pasientdata medførte en sikkerhetsrisiko, og det innrømmet til slutt styret i Helse Sør-Øst og la utsettingen på is.

NITOs medlemmer er den største gruppen i Sykehuspartner (som har ansvaret for IKT drift og utvikling i Helse Sør-Øst), som ville blitt berørt av en evt. utsetting. Sakens videre forløp var ikke kjent ved årsskiftet 2017/2018.

Kampen for å beholde landmålingstjenestene som et offentlig ansvar ble vunnet etter at det i utgangspunktet var et flertall på Stortinget for å privatisere tjenesten. Flere hundre av NITOs medlemmer i kommunesektoren ville blitt berørt hvis landmålingstjenestene hadde blitt privatisert.

I begge disse sakene mobiliserte organisasjonen berørte tillitsvalgte, faggrupper, politisk ledelse i NITO og sekretariatet og fikk en faglig tyngde som ga gjennomslag for

organisasjonens synspunkter. I begge sakene var også hensynet til befolkningen/brukerne av tjenestene også viktig.

IKT sikkerhet og samfunnssikkerhet var sentrale stikkord i samfunnsdebatten i 2017, og NITO jobbet mye for å påvirke utformingen av den nye sikkerhetsloven. Målet var at den skulle omfatte flere kritiske samfunnsfunksjoner, slik som f.eks. helsesektoren. Arbeidet ga et visst gjennomslag, men loven ble ikke så omfattende som NITO ønsket.

NITO har vært en viktig stemme i sikkerhetsarbeidet i norsk olje- og gassnæring og fikk i perioden plass i Petroleumstilsynets sikkerhetsforum. Det er den sentrale samhandlingsarenaen mellom partene i næringen og myndighetene innen helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten på norsk sokkel og på land.

Grønn ingeniørkunst

NITO lanserte rapporten «Grønn ingeniørkunst.» Trond Markussen overrakte rapporten til klima- og miljøvernminister Vidar Helgesen på NITOs konferanse «Intelligent bærekraft» som ble arrangert 10. oktober. Et utvalgt på 3 000 av NITOs medlemmer ble spurt om hvordan de ser på miljøutfordringene og om de har forslag til hvordan de kan løses. Mangel på kompetanse var en utfordring som medlemmer fra de fleste sektorene meldte om. Flertallet av de spurte mente at utvikling av fornybare kilder og teknologi som kan gjøre prosesser mer klima og miljøvennlig, må være de viktigste satsingsområdene fremover.

Hovedstyret vedtok på høsten at klima, energi og grønt arbeidsliv skal være ekstra satsingsområder fremover, og Grønn ingeniørkunst er et viktig bidrag til innsikt i disse temaene.

Stortingsvalg-engasjement

Arbeidet med å få aksept for NITOs budskap i forbindelse med stortingsvalget var den største saken i perioden. Den aller viktigste saken dreide seg om arbeidsmarkedet og ingeniørledighet og det å få på plass en ordning med studier i kombinasjon med dagpengestøtte. På høsten gikk Arbeiderpartiet med på det, og det ble et flertall på Stortinget, som ba regjeringen utrede spørsmålet. Ved årsskiftet var det ingen avklaring i saken.

Mange avdelinger deltok med markeringer da det nærmet seg valget, under mottoet: «Ingeniørene er garantister for velferd.» I det ligger budskapet om at landet ikke har råd til å la ingeniørene gå ledig og at politikerne må legge til rette for at flere kommer i arbeid.

Det mest konkrete tiltaket for å avhjelpe ledigheten kom på våren, da NAV (?) bevilget fem millioner kroner for å få langtidsledige tilbake i jobb.

Langsiktig strategiutvikling

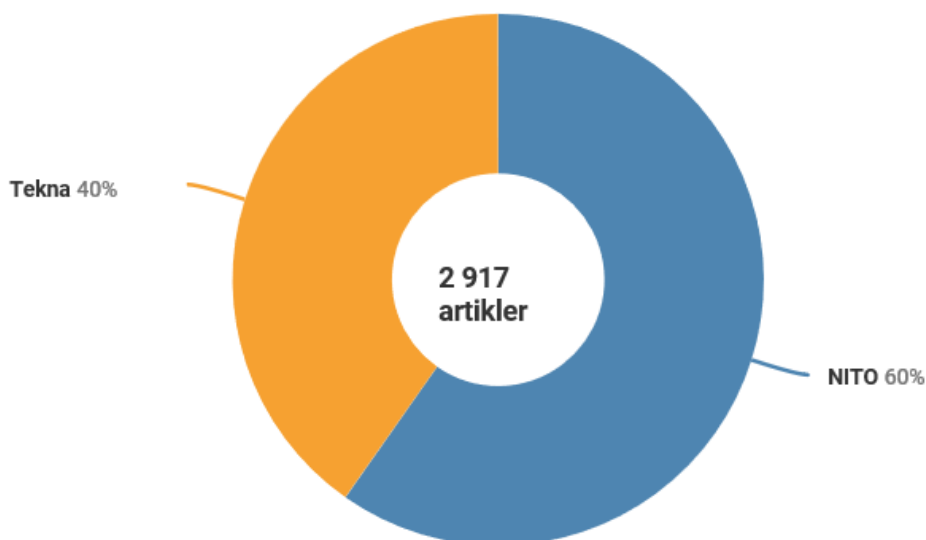
Som et oppspill til stortingsvalgkampen ble det gjennomført en scenarieprosess, med bred deltakelse fra alle deler av organisasjonen. Scenarieprosessen ble fulgt opp med en såkalt veikartprosess, der poenget var å se for seg en ønsket tilstand frem i tid, og oppgaven var å diskutere hvordan NITO kan nå den ønskede tilstanden.

Resultatene av veikartprosessen gikk inn som en del av jobbingen med den nye politiske plattformen, som ble påbegynt på slutten av perioden.

God synlighet gjennom mediene

Oljekrisen preget mediearbeidet, og det gjenspeilte seg også i påvirkningsarbeidet i forbindelse med stortingsvalget. Medie- og kommunikasjonsarbeidet gikk hånd i hånd med de samfunnspolitiske og arbeidslivsrettede sakene og forsterket NITOs stemme overfor sentrale politikere og andre beslutningstakere.

NITO hadde i gjennomsnitt nærmere fem medieoppslag hver eneste dag gjennom året, og organisasjonen er fortsatt mer synlig gjennom mediene enn Tekna. Organisasjonene hadde til sammen nesten 3 000 oppslag i 2017, hvorav NITO hadde cirka 1 750. Se figur under.

Sosiale medier blir viktigere og viktigere i kommunikasjonen medlemmene. Nærmere 15 000 medlemmer fulgte NITO på Facebook ved utgangen av 2016. Ett år senere hadde tallet stedet til cirka 22 000.

98 prosent av dem som besøker nito.no mente i en brukerevaluering at nettsiden har høy troverdighet, og 90 prosent sa at de fikk gjort det de kom for å gjøre. Nettsiden hadde i gjennomsnitt 2 500 besøk per dag.

Fra NITO Refleks til Ingeniørenes stemme.

NITO Refleks skiftet navn til Ingeniørenes stemme og reduserte antall årlige utgivelser fra fire til to. Samtidig jobbet redaksjonen med utviklingen av magasinets nettsted og lanserte sine første podcast-sendinger.

NITO Studentene 15 år.

NITO Studentene feiret sitt 15-årsjubileum i perioden. Organisasjonen har vokst fra rundt 2 500 medlemmer i 2002 til vel 12 000 i 2017, med lokallag på 23 studiesteder over hele landet.

Finansiering av ingeniør- og teknologiutdanningene og kvalitet i utdanningen sto øverst på prioriteringslisten også i 2017. Jobben med å få løftet finansieringen av utdanningene lyktes ikke i perioden, men flere av partiene på Stortinget satte styrking av finansieringen på programmet sitt forut for valget.

Internasjonalt engasjement

Arbeidstid og balanse mellom arbeid og fritid; arbeidstakerrettigheter i tilknytning til nye arbeidsformer og beskyttelse av varslere var saker som sto høyt på dagordenen i de internasjonale organisasjonene der NITO deltok i 2017.

Det er stadig større oppmerksomhet internasjonalt rundt utfordringene knyttet til arbeidstid og forventninger om at arbeidstaker, både arbeidere og funksjonærer, er tilgjengelig døgnet rundt. Diskusjonene om arbeidstid uttrykte også bekymring om hvordan vi kan sikre arbeidsforholdene for arbeidstakere innen rammen av nye former for arbeid.

Når det gjelder nye arbeidsformer, anser IndustriAll Europe at situasjonen er alvorlig og det er behov for kontinuerlig oppmerksomhet om denne utviklingen. Fortrinnsvis at dette er en sak som "White Collar Group" bør jobbe videre med. Konklusjonen på undersøkelsen IndustriAll Europe gjennomførte i perioden var at "plattform-arbeid" allerede eksisterer i europeisk industri, men at det er mest brukt i forbindelse med forsknings og utviklingsarbeid. Mange virksomheter er i en testfase, men noen har allerede tatt i bruk interne arbeidsfordelings plattformer hvor ansatte konkurrerer med hverandre og med andre eksterne "egenansatte".

Arbeidet med å få felles EU regelverk for å beskytte varslere har hatt topp prioritet, spesielt i Eurocadres i 2017, der NITO hadde en aktiv stemme. Eurocadres som har frontet denne saken på europeisk nivå med bred støtte av resten av fagbevegelsen (inkl. ANE og IndustriAll Europe's «White Collar Group»), er tydelig på at man ønsker et nytt EU direktiv for dette området.

Sist, men ikke minst, ANE feiret 10-årsjubileum i 2017. Organisasjonen var meget aktiv. ANE hadde blant annet et fremstøt mot Nordisk Ministerråd om å etablere en nordisk tenke-tank for utvikling av kunstig intelligens robotisering, men som Ministerrådet ikke ønsket å støtte.

Tidlig i 2017 tok ANE initiativ til et møte med representanter fra relevante miljøer i hhv. Norge, Sverige og Danmark med utgangspunkt i «EU STEM coalition». Et resultat av dette møtet er at Nasjonalt senter for realfagsrekruttering (NSR) er blitt medlem av EU STEM Coalition og har tatt initiativ til å danne en norsk «Technology Pact», etter mønster fra Danmark og Nederland.

NITO Takst fusjonerte

Etter 26 år som en egen organisasjon vedtok NITO Takst å fusjonere med Norges Takseringsforbund. Den formelle fusjonen finner sted i 2018.

Begrunnelsen for fusjonen var blant annet ønsket om å få en større og mer slagkraftig organisasjon, som kan være enda tydeligere på vegne av bransjen.

